MALTA

TRIBUNAL GHAL TALBIET ŻGHAR

ĠUDIKATUR

DR. ANNA MALLIA

Seduta tal-04 t'Ottubru, 2019

Talba Numru: 283/2018 AM3

Numru fuq il-Lista: 31

GO plc (C22334)

GO, Triq Fra Diegu

Marsa

Vs

Jesmond Pulis (K.I. 105965M)

2, Shalom,

Triq tal-Hofra,

Zabbar

It-Tribunal,

Ra l-Avviz tat-Talba prezentat mis-socjeta'' attrici fil-25 ta' Gunju, 2019 li permezz tieghu s-socjeta' attrici qed titlob minghand il-konvenut il-hlas tas-somma ta' elf disa' mija u tnejn u tmenin ewro u wiehed u ghoxrin centezmu (€1,982.21c) in konnessjoni ma' servizzi migbura fil-kont bin-numru 40175305; li l-konvenut gie nterpellat jghaddi ghal hlas izda baqa' inadempjenti.

Ra r-risposta tal-konvenut li permezz taghha eccepixxa li huwa ma ghandu jaghti xejn mis-somma mitluba; li huwa qatt ma gie notifikat b'interpellazzjoni mis-socjeta' attrici; li din it-talba hija preskritta ai termini tal-Artikolu 2156(b) tal-Kodici Civili kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta; ghalhekk it-talba ghandha tigi michuda bl-ispejjez u drittijiet kontra s-socjeta' attrici li hija minn issa ingunta in subizzjoni.

Ra x-xhieda ta' Maryanna Camilleri in rapprezentanza tas-socjeta' attrici li kkonfermat bil-gurament d-d-dokumenti Dok A u Dok B annessi mat-talba tas-socjeta' attrici u kkonfermat li l-kuntratt li s-socjeta' attrici ghamlet mal-konvenut huwa dak tat-02 ta' Settembru, 2013 li jinsab esebit a fol 2 u li l-ahhar pagament li sar mill-konvenut sar fit-02 ta' Settembru, 2013.

Ra li l-konvenut ghazel li ma jressaq ebda provi.

Ra l-verbal tas-seduta tal-11 ta' Lulju, 2019 li permezz tieghu l-partijiet iddikjaraw li ma ghandhomx aktar provi, trattaw il-kawza u talbu li l-kawza tibqa ghas-sentenza.

Konsiderazzjonijiet

Din hija talba in konnessjoni ma' servizzi moghtija lil konvenut mis-socjeta' attrici fil-kont numru 40175305. A fol 4 il-konvenut ffirma kuntratt mas-socjeta' attrici fis-07 ta' Mejju, 2013. Li l-ahhar pagament li sar mill-konvenut sar fit-02 ta' Settembru, 2013 u li minn dakinhar ebda pagament iehor ma sar. Li l-konvenut minn fol 5 jirrizulta li huwa qatt ma gie notifikat bl-ittra ufficjali tat-08 ta' Marzu, 2017.

Li l-konvenut mhux qed jikkontesta l-ammont mitlub u l-kontestazzjoni tieghu tirrigwarda biss dik tal-preskrizzjoni ta' hames snin ai termini tal-Artikolu 2156(e) tal-Kodici Civili.

Is-socjeta' attrici mill-banda l-ohra tikkontendi li l-hames snin ghadhom ma ghaddewx u li skont l-Artikolu 26(2) tal-Kap 13 l-imghax kummercjali bdew jiddekorru minn April, 2016.

Il-konvenut ghazel li jixhed f'din it-talba kif jirrizulta mil-verbal tas-seduta tal-11 ta' Lulju, 2019 u mit-traskrizzjoni tal-imsemmija xhieda li jinsabu inseriti fl-atti ta' din it-talba a fol. 22 et. seq.

Illi jinghad li anke li kieku *dato ma non concesso* fil-kaz odjern, din il-Qorti kellha tikkunsidra d-dekors tal-hames (5) snin kif mqajjem mill-intimati bhala gjustifikat, jirrizulta li legalment dan ma hux bizzejjed sabiex l-eccezzjoni taghhom tigi milqugha stante li f'eccezzjoni bhal din ghandhom ukoll jigu sodisfatti l-elementi kontenuti fl-Artikolu 2160 (1) tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta li jaqra kif isegwi:

'(1) Il-preskrizzjonijiet imsemmija fl-artikoli 2147, 2148, 2149, 2156 u 2157, m'ghandhomx effett jekk il-partijiet li jeccepuhom, ma jaghtux gurament minn jeddhom waqt il-kawza li mhumiex debituri, jew li ma jiftakrux jekk il-haga gietx imhallsa.

(2) Jekk il-gurament jinghata mill-werrieta tal-persuna li taghha l-attur jippretendi li kien kreditur, jew minn ohrajn li l-jeddijiet taghhom gejjin minghand dik il-persuna, il-preskrizzjonijiet fuq imsemmija ma jkollhomx effett jekk huma ma jistqarrux li ma jafux li l-haga ghandha tinghata.

F'dan ir-rigward ta' rilevanza hija s-sentenza moghtija mill-Qorti tal- Appell (Inferjuri) fl-ismijiet **Bottega Del Marmista Ltd -vs- Paul Mifsud et** deciza mill-Imhallef Anthony Ellul fis-sitta u ghoxrin (26) ta' Jannar, elfejn u tmintax (2018) fejn inghad:

'... Imbaghad fis-seduta tal-25 ta' Jannar, 2017 il-konvenuti xehdu li m'ghandhomx jaghtu lis-socjeta'' attrici (fol. 38 u 39). Pero' dan ma kienx kaz fejn il-konvenuti nghataw il-gurament decizorju izda fejn huma xehdu minn jeddhom. Ghalhekk ma jistghux jigu applikati l-principji tal-gurament decizorju. Il-Qorti zzid li bl-Att 1 tal-2017, li dahal fis-sehh fit-13 ta' Jannar, 2017, saret emenda kardinali fl-Artikolu 2160 tal-Kodici Civili. Qabel dakinhar id-disposizzjoni kienet tikkontempla l-possibilita' lill-attur li jaghti l-gurament decizorju lill-konvenut:

'Il-preskrizzjonijiet imsemmija fl-Artikoli 2147, 2148, 2149, 2156 u 2157 m'ghandhomx effett jekk il-partijiet li jeccepuhom, meta jinghata lilhom il-gurament, ma jistqarrux li mhumiex debituri, jew li ma jiftakarx jekk il-haga gietx imhallsa'.

Bl-emenda li saret bl-Att 1 tal-2017 il-legislatur impona fuq il- konvenut l-obbligu li jiehu l-gurament u fin-nuqqas il-konvenut ma jkunx jista' jiehu beneficcju mill-preskrizzjonijiet qosra. Ovvjament, il-konsegwenzi legali li zviluppaw mill-gurisprudenza dwar il-gurament decizorju li ssemmew mill-ewwel qorti f'pagni 19 u 20 tas-sentenza, kienu japplikaw

f'xenarju partikolari cioe' meta l-attur jaghti l-gurament lill-konvenut. Fil-kaz in ezami l-konvenuti xehdu minn jeddhom. 'Il-fatt li hi l-ligi li timponi fuq il-konvenut li jixhed biex ikun jista' jinvoka l-preskrizzjonijiet qosra, ma jbiddel xejn. Ghaldaqstant, illum irrispettivament x'jixhed il-konvenut minn jeddu meta jiehu l-gurament kontemplat fl-Artikolu 2160 tal-Kodici Civili, l-attur ghandu kull dritt li jaghti prova li kien hemm interruzzjoni jew rinunzja ghall-preskrizzjoni. Din kienet wara kollox ukoll il-posizzjoni qabel l-emenda tal-Artikolu 2160 tal-Kodici Civili meta l-konvenut kien jaghzel li jixhed minn jeddu.'

Qabel l-introduzzjoni tal-emendi l-posizzjoni kienet differenti fejn:

'... Jekk l-attur jaghzel il-mezz tal-gurament, u l-konvenut ikun halef skont il-ligi, l-attur ma jkunx jista' jaghzel mezz iehor, billi meta l-kreditur jitlob li jinghata lid-debitur il-gurament, dan ifisser li hu qieghed jirritjieni bhala ammissibli l-preskrizzjoni eccepita u li ma kienx hemm sospensjoni jew interruzzjoni taghha, u li jrid jipprova l-mezz estrem tad-dilazzjoni tal-gurament. B'dan il-mezz huwa jkun qieghed jirrimetti ruhu fil-kuxjenza tad-debitur.'

Vincenza Vella -vs- Carmela armla Sciberras, Prim Awla, Qorti Civili deciza nhar is-16 ta' Jannar, 1963

Illi ghalhekk il-pozizzjoni tad-debitur illum inbidlet radikalment stante li issa l-posizzjoni tieghu fl-eccezzjoni tal-preskrizzjoni saret wahda attiva u dana fis-sens li huwa l-konvenut innifsu li minn jeddu u bil-gurament tieghu waqt il-kawza ghandu jikkonferma li ma huwiex debitur. Fis-sentenza **P & S (C-4860) et -vs- Noel Zammit et** deciza mill-Prim Awla tal-Qorti Civili nhar is-sittax (16) ta' Frar, elfejn u tmintax (2018) gew ezaminati fil-fond l-effetti tal-emendi fuq l-Artikolu 2160 u hekk inghad:

[1]*'...Li forsi ma fehmx il-Konvenut hu, li l-eccezzjoni taht Artikolu 2156(f) u (d) tal-Kodici Civili ma tirnexxix ghas-semplici raguni li jkunu ghaddew hames snin. It-terminu msemmi fir-rigward tal-Artikoli 2156(d) u (f) tal-Kodici Civili huwa biss wiehed u mhux l-uniku ingredjent biex tirnexxi din id-difiza. Dak li jiddisponi dan l-Artikolu jrid ikun abbinat mal-ingredjent l-iehor kumulattiv ta' natura procedurali, li jikkommina l-Artikolu 2160 (1) tal-Kodici Civili.*

20. Dan l-Artikolu jistabilixxi, li min irid jipprevalixxi ruhu mill-beneficcju ta' preskrizzjoni partikulari ossia brevi, ghandu (i) ***jixhed minn jeddu*** *u (2) jaghti l-gurament waqt il-*

Kawza li ***ma hux debitur****. L-anqas ma jista' jghid li* ***ma jiftakarx li l-haga giet imhallsa****, ghaliex dan ix-xorta ta' gurament huwa riservat ghall- eredi tad-debitur tant li fit-test tal-ligi l-kliem uzat huwa "ma jiftakrux" (ara Decizjoni fl-ismijiet Vincenzo Cauchi -vs- Giovanni Scerri tal-Qorti tal-Kummerc, 28 ta' Ottubru 1955).*

21. Minkejja t-tibdil fil-ligi kif fuq inghad, dawn iz-zewg formuli ta' gurament xorta baqghu sagramentali, u kull devjazzjoni minnhom ma tiswiex ai fini ta' dawn ix-xorta ta' eccezzjonijiet. Li tghid li d- dejn huwa preskritt, minghajr ma tuza t-test li trid il-ligi, ma jiswiex biex tirnexxi din ix-xorta ta' eccezzjoni. Ma hux kompitu tal-Konvenut li jasal ghall-konkluzjonijiet legali. Il-kompitu tieghu hu li jimxi skont dak li jitlob l-artiklu msemmi. ...'

Illi f'din il-kawza ghalhekk jirrizulta car li l-konventa qatt ma semma li huwa ma ghandu jaghti xejn lis-socjeta' attrici, u dan meta huwa tassativament rikjest mil-ligi, u ghalhekk din l-eccezzjoni ma tistax tigi milqugha minn dan it-Tribunal.

Dwar il-mertu, il-konvenut ma kkontestax l-ammont mitlub liema ammont giet debitament pruvat mis-socjeta' attrici.

Ghaldaqstant dan it-Tribunal qed jaqta' u jiddeciedi billi jichad l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni tal-konvenut u jordna lill-konvenut sabiex ihallas lis-socjeta' attrici s-somma ta' elf disa' mija u tnejn u tmenin ewro u wiehed u ghoxrin centezmu (€1,982.21c.) bl-imghaxijiet legali mid-data tal-ittra ufficjali numru 582/2017 sad-data tal-pagament effettiv.

Dr Anna Mallia

Gudikatur